

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 33. lib. Genesis, in quo describitur Josephi
Prosperitas, Tentatio, captivitas ob recusatum adulterium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

duplex commisit munus : operari videlicet, & custodire. Unius horum munerum est : colere terram, alterius verò benè culta custodire, per quod ipsa operis benè cœpti consummatio denotatur. Scimus: gladium Davidis, quò Goliatho caput superbum amputaverat, inter Sacra Templi asservatum esse, non fundam aut lapidem : his siquidem duobus tantummodò prostraverat, & in terram dejecerat gigantem; gladiò autem tanquam consummatæ victoriæ signò, illum penitus necavit. Christus Dominus ad descensum crucis provocatus, descendere noluit, quia gloriam, sibi à Patre dandam esse, non crederat; nisi moriens dixisset: *Consummatum est*. Nullum voluit Deus sibi offerri sacrificium, nisi sale conditum. At sal, cùm corporibus incorruptionem aspergat, symbolum perseverantiæ est; atque hinc Christus perpetuum Pacis fœdus nobiscum initurus, legatos suos misit, salis naturam induere justos, inquit: *Vos estis sal terræ*. Matthæi 5, inter hos solus infusus fuerat Judas, & hoc ea de causa, quòd licet optimè cœperit, pessimè tamen finiit, ex arbore suspensus: contra Paulus, etsi inceperit male, optimè tamen finiit. Tu ò Christiane! à Juda principium, finem à Paulo accipe, & inter hos duos media tutissimus ibis viâ, perventurus ad gloriam & coronam.

FASCICULUS X.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 39. lib. Genesis, in quo describitur Josephi Prosperitas & Tentatio, captivitas ob recusatum adulterium.

N. 8. *Considera* 1. **J**osephum ab eo momento, quò à suis fratribus fuit venditus, & patriò solò expulsus, speciali curâ à Deo exceptum esse, prout testatur S. Script. hujus cap. v. 2. *Fuitque Deus cum eo, & erat vir in cunctis prosperè agens.* Præbet ergo insigne solatium illis omnibus, qui amicorum aut parentum auxiliò dese-

deferuntur. Merito, inquit S. Chrysologus *Genti Sanctæ*, quia humana desunt, divina succurrunt, & adest Deus ipse, cui homo non erat, qui adesset, & S. Thomas in Jobum scribens ait: *Ubi deest auxilium humanum, ibi maximè adest divinum.* Medicum agit Deus, qui florem mali granati tunc colligit, & maximi æstimat, cum cadit ex arbore: sicut etiam tunc pulum aquilæ assumit nutriendum, cum è nido unguibus parentis sui abjicitur. Genesis 22. Jugulanda innocens Victimæ Isaac, omni humano destitutus auxiliò, fatalem exspectabat ictum: sed hem! quanto citius divinum advolat præsidium, quò jamjam percussura manus retrahitur, & jubetur Pater ab incepta nece filii desistere. Quis non credidisset, actum esse de Jeremia, quando communi Regis & Principum Regni consensu projectus est in lacum cap. 38. At habuit citius juvantem Dei manum, quæ pectus Abdemelech Ædiopis ad commiserationem perpulit, & istò Mediente Prophetam morti subduxit. Et quis Jonam in Ventre Ceti jam tumulatum, viventibus in terra iterum comitem adjunxit, nisi solus ille, qui imperat Ventis & Mari, & omnibus, quæ in eis sunt? non ambige igitur Christiane Lector, verissimam esse S. Chrysostomi sententiam, Homil. 30. ad pop. scribentis: *Cùm ab hominibus nihil acceperimus, tunc à Deo majora recipiemus.*

Considera 2. Josephum relicto in manu femine pallio aufu- N. 59.
gentem, exemplum non satis admirandum nobis reliquisse. Cogita enim: formosum juvenem, blanditiis & minis tam fortiter tentari, nec tamen vel à longè moveri à proposito servandæ castitatis & fidelitatis, Domino suo debitæ? habere voluptatem oblatam, sed disgratiam Dominæ suæ, quin & mortem ipsam præeligere? carcerem & compedes habere oculis suis objectos, si dissentiret: & non tantum fugere nefas, sed & pallium dimittere? O nos miseros! qui hostem quærimus quandoque, & non tantum non fugimus à tergo hærentem, dum in tot peccandi occasiones tam incaute nos præcipitamus, millies à sapiente moniti Eccles. 3. *Qui amat periculum, peribit in illo.* Posuit Deus, ut docuere præcedentia, lignum in medio Paradisi, aliis arboribus teste Nyssenò quasi circumdatum & tectum, ne Protoparentes hujus ligni vetitos fructus frequenter intuentes, exponerentur malæ occasionis, & abuterentur fructu, sibi sub tam gravi pœna interdicto: ad quod periculum ut eos fallacissimus ille serpens induceret, Evam jussit, oculos attentius infigere arbori vetitæ: *Vidit igitur mulier, quòd bonum esset lignum ad vescendum, & pulchrum oculis aspectu-*
K que

que delectabile. Tum ut jam semel deceptam propinquius malæ occasioni conjungeret, persuasit: periculum mortis subesse nullum, etsi legeret fructum, ac manu gestans odorem exploraret. *Tulit ergo de fructu ejus.* O Eva malesana parens! quid agis? Ah! tetigisse, periisse est, mox enim subnectit S. Textus. *Comedit, & comedendò perdit innocentiam, incurrit mortem, sic malam occasionem non fugisse, est ipsum subiisse malum.* Centenas ejusmodi praxes cacodæmon in Evæ posteris tentat, dum teneræ juventuti persuadet, ex familiari confortio personarum disparis sexûs nihil evenire periculi. Adolescenti cuidam suggerit: innocentiam manere integram, etsi in puellam elegantem oculos conjiciat, eam in via salutet, dein manu prensam domum deducat; hæc enim meræ Urbanitatis signa esse. Ab his audacior factus adolescens, frequenter colloqui, osculari incipit, & dum hæc quoque humanitatis palliò teguntur, tandem ad illa devenitur, quæ calamo scribere vetat religiosa modestia hinc optimè cecinit recentior quidam Poëta: *Post visum risum: post risum venit ad usum; post usum tactum, post tactum venit ad actum, post actum factum: post factum pernitet actum.* Jacobus Eremita miræ sanctitatis vir, etiam miraculis celebrer, hoc ipsum serò nimis se expertum esse ingemuit: nam à scœmina cujus societatem non fugerat, ad lapsum devolutus est: adeò, ut à qua antea dæmonem ejecerat, jam pudorem infelix amator expulerit, quin & vitam ipsam. Quare Christiane Lector! quantumvis sanctus & solidus in virtute esse tibi videaris, quantumvis ciliciò loricæ locò armeris in toto corpore, flammæ (occasiones videlicet peccandi) fuge; nî malis, de tua actum esse innocentia: & erit teste S. Ambrosio lib. 2. de pœnit. *Fortitudo tua ut savilla stuppæ, & opus tuum quasi scintilla, & succendetur utrumque simul, & non erit qui extinguat.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 40. lib. Genes. in quo describitur Pincerna & Pistoris Regii captivitas, utriusque somnia. Josephi somniorum explicatio.

N.60. Considera I. **Q**UAM instabiles sint Aulæ mundi que totius honores atque favores: Pincerna enim regius (si Judæis fas est credere) id unicum delicti comiserat: quòd Rex in poculo suo muscam, ex incuria Ministri relictam, invenerit; Pistoris verò omne pecca-